

Слюсарчук М.М.

студент,

Науковий керівник: Олефір А.О.

асистент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого

КОНЦЕСІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ В УКРАЇНІ

Скорочення обсягів державного фінансування, незначні обсяги довгострокового кредитування банківським сектором та невеликі обсяги іноземних інвестицій у порівнянні з їхньою потребою викликало суттєву необхідність у розробці та впровадженні механізму залучення фінансових ресурсів в сектор економіки.

Саме застосування концесії, мало на меті подолати інвестиційну кризу і створити сприятливі умови для розвитку малого підприємництва України. У більшості країн світу ця діяльність віднайшла активне застосування, що зробило суттєвий вплив на ринку економіки та у сфері бізнесу.

Дослідженням договору концесії займалися наступні вчені: Медведєва О. А., Килимник І. І., Сидорова Я. О., Орлова О. О., Шульга Д. В. та інші вчені.

У перекладі з англійського «consencession» означає поступку права власності або права користування власністю.

На законодавчому рівні поняття «концесії» закріплено у статті 406 Господарського кодексу України: «Концесія – це надання з метою задоволення суспільних потреб уповноваженим органом державної влади чи органом місцевого самоврядування на підставі концесійного договору на платній та строковій основі вітчизняним або іноземним суб'єктам господарювання (концесіонерам) права на створення (будівництво) та/або управління (експлуатацію) об'єктом концесії за умови взяття концесіонером на себе відповідних зобов'язань, майнової відповідальності і підприємницького ризику».

Також, поняття «концесії» має нормативне відображення у Законі України «Про концесії», що доволі схоже із визначенням, висвітленим у кодексі.

З вище зазначеного випливаю, що:

По-перше, у концесію може передаватися виключно державне або комунальне майно і у сферах визначених законодавством;

По-друге, рішення про передачу об'єкта в концесію приймається на засадах концесійного конкурсу;

По-третє, для здійснення концесії необхідно укласти концесійний договір;

По-четверте, концесія передбачає створення (будівництво) та/або управління об'єктом концесії на засадах відповідних майнових вкладів і підприємницького ризику.

Можна виокремити певні перевагами концесії:

1) Концесіонер отримує прибуток від управління об'єктом концесії.

2) Концесіонер має право отримувати пільги від державної фінансової установи для реконструкції і модернізації об'єкту концесії.

3) У концесіонера є право приватизувати об'єкти концесії після закінчення терміну контракту.

4) Концесії є ефективним механізмом управління і організації. Перевага полягає у тому, що вона дозволяє залучити до управління «ефективного» керівника. Приватний керівник-концесіонер працює за винагороду, яка пов'язана з результатами його роботи і буде ефективніше державного чиновника, працюючого за бюджетні кошти.

5) Підприємець-концесіонер такими діями покращує імідж та підвищує рівень своєї конкурентоспроможності.

Механізм надання об'єктів державної та комунальної власності в концесію не є досконалим, незважаючи на значну кількість нормативно-правових актів. Шляхами усунення недоліків процесу надання в концесію цілісних майнових комплексів є: а) на етапі укладення концесійного договору для того, щоб визначити розмір концесійного платежу необхідно провести актуалізацію оцінки майна з метою визначити його склад та ринкову вартість; б) для якісного та безперебійного надання послуг укласти договір між концесіонером та державним або комерційним підприємством на експлуатацію майна яке передається в концесію.

Удосконалення процесу надання об'єктів державної або комунальної власності забезпечить ефективне функціонування об'єкта концесії на початкових етапах концесійної діяльності.

В умовах постійного пошуку джерел фінансування галузей народного господарства, законодавче закріплення інституту концесії є однією з найбільш вдалих спроб відновити та поживити нормальний інвестиційний процес, що матиме позитивний вплив на економіку. Концесії є сучасним і необхідним інструментом залучення інвестицій, за допомогою якого можна забезпечити вирішення багатьох соціальних проблем міста, змінюючи схему фінансування розвитку соціальної інфраструктури і модернізації основних фондів комунальних об'єктів. Це сприятиме залученню додаткових коштів у вигляді приватного капіталу у вирішенні проблем державного значення.